

Research Article

Explaining the Levels of Tourism Sustainability in the Target Villages of Myami City, Iran

Saeid Kamyabi

Department Geography, Faculty Human Science, Semnan Branch, Islamic Azad University, Semnan Branch, Semnan, Iran

Corresponding author, Email: saeidkamyabi@gmail.com

Receive Date: 11 August 2020

Accept Date: 27 September 2020

ABSTRACT

Introduction: Tourism is an important part in the sustainable development of rural environments. Its ability to create sustainable employment and a desirable level of profit comes from the stability of tourism activities throughout the year.

Objectives: The aim of this study is to measure the level of sustainability of tourism development. Also it explains the levels of sustainability of tourism in the process of tourism life cycle in the target villages of Myami in Semnan Province.

Methodology: This study is an applied research in terms of purpose, cross-sectional in terms of time, explanatory-analytical in terms of nature and descriptive in terms of research design. It was performed based on the analysis of Barometer and Butler models. In order to collect the required data, two methods of document and field studies (questionnaire) and (interview) were used.

Geographical Context: The target villages of tourism in Myami County of Semnan Province, including the villages of Fromad and Abbasabad in the east of the province and the city and the villages of Hosseinabad, Nardin, Nam Nik, Talobin and Dasht Shad in the north of Myami.

Result and Discussion: The value of sustainability in the environmental dimension is 0.435, and for socio-economic dimension is 0.465. The social and economic dimensions and indicators of development are more sustainable than the environmental dimension in the studied villages. According to the research findings, the average stability of all studied villages is average, and among them, Fromad village with a stability value of 0.5 has the highest level of stability. It indicates that this village has a better situation comparing to other villages in terms of facilities and services welfare, level of information and awareness of people about the benefits of tourism and other factors. Telubin village has the lowest level of stability among the target villages due to lack of facilities and services, low quality of rural environment and lack of attention of local managers and level of awareness and the low economic status of the people from the benefits of tourism. It scores a value of 0.365, and is at the level of instability (poor stability).

Conclusion: The value of tourism sustainability in the environmental and socio-cultural dimension is not at the same level in the studied villages. Villages that have a medium and higher level are in the evolutionary tourism which is the stage of participation, intervention and involvement of local communities is in accordance with Butler tourism model. Based on Crouch and Ritchie strategy, the villages of Dasht-e Shad and Talubin are potentially unstable and at the pre-tourism stage, so in accordance with Butler's tourism model in the exploration and solutions phase, "human resources-education, social-cultural, product marketing" is offered in the framework of Poon strategy.

KEYWORDS: Sustainability Barometer, Butler's Integrated Approach, Sustainable Development of Rural Tourism, Target Tourism Villages, Miami County

بررسی سطوح پایداری گردشگری در روستاهای هدف گردشگری شهرستان میامی

سعید کامیابی

دانشیار گروه جغرافیا و مرکز تحقیقات گردشگری (دامنه جنوبی البرز مرکزی)، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران
نویسنده مسئول، Email: saeidkamyabi@gmail.com

تاریخ دریافت: ۲۱ مرداد ۱۳۹۹

تاریخ پذیرش: ۰۶ مهر ۱۳۹۹

چکیده

مقدمه: گردشگری بخش مهمی در توسعه پایدار محیط های روستایی است. توانایی آن در ایجاد اشتغال پایدار و سطح مطلوبی از سود ناشی از ثبات فعالیت های گردشگری در طول زمان است.

هدف: پژوهش حاضر با هدف سنجش سطح پایداری توسعه گردشگری و تبیین سطوح پایداری گردشگری در فرآیند چرخه حیات گردشگری در روستاهای هدف گردشگری شهرستان میامی در استان سمنان جهت برنامه ریزی گردشگری روستایی انجام شده است.

روش شناسی: این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی، از لحاظ زمان مقطعی و از لحاظ ماهیت از نوع تبیینی-تحلیلی و از لحاظ طرح تحقیق به صورت توصیفی بوده است و بر پایه تجزیه و تحلیل مدل بارومتر و باتلر انجام شد. به منظور جمع آوری داده های مورد نیاز از دو روش اسنادی و میدانی (پرسشنامه) و (مصاحبه) استفاده گردید. سطح تحلیل پژوهش روستا و واحد تحلیل، دهیاران و شورای روستا، مدیران و خبرنگاران محلی بودند.

قلمرو جغرافیایی: روستاهای هدف گردشگری شهرستان میامی در استان سمنان، شامل روستاهای فرمود و عباس آباد در شرق استان و روستاهای حسین آباد، نردین، نام نیکه، تلوبین و دشت شاد در شمال شهرستان میامی می باشد.

یافته ها: ارزش پایداری در بعد محیطی ۰/۴۳۵، بعد اجتماعی اقتصادی ۰/۴۶۵ است که ابعاد و شاخص های اجتماعی و اقتصادی توسعه از پایداری بیشتری نسبت به بعد محیطی در روستاهای مورد مطالعه برخوردارند، این امر بیانگر شکننده بودن محیط ها و جاذبه های طبیعی در این روستاها است. بر اساس یافته های تحقیق میانگین پایداری کل روستاهای مورد مطالعه، متوسط است و در این بین، روستای فرمود با ارزش پایداری ۰/۵ بیشترین میزان پایداری داشته و در سطح پایداری متوسط (خوب) قرار دارد و بیانگر این است این روستا از نظر امکانات و خدمات رفاهی، سطح اطلاعات و آگاهی مردم از مزایای گردشگری و سایر عوامل، توسعه گردشگری وضعیت بهتری نسبت به روستاهای دیگر داشته است و روستای تلوبین به دلیل کمبود امکانات و خدمات رفاهی، پایین بودن وضعیت کیفی محیط روستا و عدم توجه مدیران محلی و سطح آگاهی و اقتصادی پایین مردم از مزایای گردشگری، با میزان ۰/۳۶۵، پایین ترین میزان پایداری را در بین روستاهای هدف داشته و در سطح نا پایداری بالقوه (پایداری ضعیف) قرار دارد، روستاهای دیگر یعنی حسین آباد، عباس آباد، نردین و نام نیک در سطح پایداری متوسط قرار دارند.

نتیجه گیری: ارزش پایداری گردشگری در بعد محیطی و اجتماعی فرهنگی در روستاهای مطالعه شده در سطح یکسانی قرار ندارد، روستاهای که سطح متوسط و بالاتری دارند از لحاظ چارچوب نقطه تکاملی گردشگری در مرحله گردشگری هستند که در تطابق با مدل گردشگری باتلر در مرحله مشارکت و مداخله و درگیر شدن جوامع محلی می باشند مشارکت منابع پذیری، انسانی-آموزش، اجتماعی-فرهنگی، زیرساختی " در چارچوب راهبرد کراچ و ریچی پیشنهاد می گردد. و روستای دشت شاد و تلوبین سطح ناپایداری بالقوه و در نقطه پیش گردشگری می باشند لذا در تطابق با مدل گردشگری باتلر در مرحله اکتشاف و راهکارها " منابع انسانی-آموزش، اجتماعی-فرهنگی، بازاریابی-محصول " در چارچوب راهبرد پون پیشنهاد می گردد.

کلیدواژه ها: بارومتر پایداری، توسعه پایدار گردشگری روستایی، روستاهای هدف گردشگری، رویکرد تلفیقی آلن باتلر، شهرستان میامی

مقدمه

با توجه به ناکامی برنامه های توسعه روستایی و روند روزافزون تخلیه جمعیت روستایی، گردشگری روستایی به عنوان رویکردی مکمل در کنار سایر فعالیت های اقتصادی مطرح شده است (مودودی ارخودی و همکاران، ۱۳۹۴). گردشگری روستایی از دو جنبه دارای اهمیت است: یکی به عنوان فعالیت گسترده جهانی و دیگری به خاطر نقش آن در توسعه سیاست های منطقه ای و محلی (رحیمی، ۱۳۸۱). گردشگری بخش مهمی در توسعه پایدار محیط های روستایی است. توانایی آن در ایجاد اشتغال پایدار و سطح مطلوبی از سود ناشی از ثبات فعالیت های گردشگری در طول سال است (José Manuel Guaita Martínez, 2019). تعیین روستاهای هدف گردشگری در کشور را می توان از سیاست های تأثیرگذار در فرایند توسعه پایدار گردشگری در نواحی روستایی قلمداد کرد. نکته درخور توجه در این زمینه سنجش پایداری گردشگری در این روستاهاست (اکبریان رونیزی، ۱۳۹۴). روستای هدف گردشگری به محدوده ای جغرافیایی گفته می شود که در آن یک مجموعه ای از جاذبه های تاریخی، طبیعی و فرهنگی وجود دارد که انگیزه ای برای سفر و اقامت گردشگران خواهند بود. ایران از جمله کشورهایی است که در سال های اخیر در راستای توسعه پایدار نواحی روستایی، توسعه گردشگری در آن مورد توجه قرار گرفته و سیاست ها و برنامه های مختلفی (طرح جامع توسعه گردشگری کشور، تعیین مناطق ویژه گردشگری) در این زمینه تدوین کرده است (رضوانی، ۱۳۸۷). گردشگری روستایی کلیه فعالیت ها و خدماتی را که روستاییان و دولت ها برای تفریح، استراحت و جذب گردشگران انجام می دهند و نیز کلیه فعالیت های گردشگران در نواحی روستا را در بر می گیرد. گردشگری به عنوان یکی از بزرگترین تحرکات اجتماعی روستا با پیامدهای فرهنگی، اقتصادی و فضایی متعددی همراه بوده (Rahnami et al, 2014). به واسطه پیوندها و تعاملاتی که با محیط زیست و جاذبه های طبیعی و جوامع محلی برقرار می کند پیامدهای قابل توجهی در ابعاد مثبت و منفی از خود بر جای می گذارد (Yarihesar et al, 2017). مطالعات نخستین در کشور حاکی از وجود چالش های عمده در جهت دستیابی به پایداری توسعه گردشگری به ویژه در نواحی روستایی می باشد (افتخاری، ۱۳۸۹). گردشگری روستایی، یکی از مفاهیم و اشکال توسعه پایدار روستایی است که در آن از منابع موجود در مناطق روستایی استفاده می شود. این گونه توسعه، کمترین تاثیر مخرب را دارد، یا اصولاً فاقد چنین آثاری است و باعث ارتقای سطح بهره وری در مناطق روستایی، ایجاد اشتغال، اصلاح توزیع درآمد، حفظ محیط روستا و فرهنگ بومی، جلب مشارکت مردم بومی و محلی خواهد شد از آنجا که همه روستاهای کشور دارای قابلیت توسعه در زمینه گردشگری را ندارند و یا این قابلیت بسیار ضعیف است، معاونت سرمایه گذاری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی اقدام به انتخاب روستاهایی که دارای قابلیت بالاتری در زمینه گردشگری نسبت به سایر روستاها هستند نموده است، این روستاها در سطح کشور به روستاهای هدف گردشگری معروفند (رحیمی و رنجبر، ۱۳۹۱). تعیین این گروه از روستاها از رویکردهای اصلی دولت برای رفع محرومیت و ایجاد محرک های توسعه در مسیر تحقق اهداف تعیین شده در سند چشم انداز بیست ساله کشور، بهره گیری از توان های مناطق محروم به ویژه روستاها، و مقوله گردشگری است (علیقلی زاده و افشار، ۱۳۹۳). شهرستان میامی در استان سمنان دارای روستاهای زیادی است میامی بدلیل قرار گیری در مسیر پر تردد و جاده ترانزیتی تهران مشهد و وجود مناطق گردشگری پر اهمیت، هر ساله تعداد زیادی گردشگری از این شهرستان با انگیزه های مختلف گردشگری همچون جاذبه های طبیعی و فرهنگی و جاذبه های دست ساز دیدن می کنند بطوری که در سه سال اخیر یعنی از سال ۱۳۹۵/۰۱/۰۱ تا ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ حدود ۴۰۷۷۶۷ نفر از جاذبه های طبیعی این شهرستان دیدن کردند که در مقابل تعداد بازدید کنندگان از آثار تاریخی و فرهنگی ۵۶۴۳۲۷ نفر بودند و بازدیدکنندگان از جاذبه های دست ساز ۱۶۶۲۴۱ نفر بوده است (آمار اطلاعات اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری استان سمنان، ۱۳۹۹). همان طور که از آمار مشخص است سهم گردشگران و علاقمندان جاذبه های تاریخی و فرهنگی شهرستان بیشتر است که این خود نیازمند مدیریت و برنامه ریزی گردشگری پایدار برای جاذبه های آن است، عدم برنامه ریزی و کم توجهی به ظرفیت های روستاهای هدف، منجر به پیامدهای منفی اجتماعی و اقتصادی و زیست محیطی برای جوامع محلی روستایی در آینده نه چندان دور می گردد لذا خلاء چنین تحقیقاتی برای ارتقاء و تقویت بنیه گردشگری با توجه به بنیان های زیستی منطقه مورد مطالعه که جزء مناطق کم برخوردار در کشور نیز محسوب می شوند، ضرورت پیدا می کند تحقیقات پیشین نیز کمتر سراغ این روستاها رفته است. با وجود علاقه روزافزون به گردشگری پایدار اجرای واقعی شیوه های پایداری در بخش گردشگری پراکنده است. ارزیابی عملکرد به عنوان یک راه حل مناسب برای این مشکل پدید آمده است، اما هیچ مدل ارزیابی جهانی ST هنوز برای این منظور تدوین نشده است. نویسندگان مختلف رویکردهای مختلفی را ارائه داده اند، اما این محدودیت ها، به ویژه در مورد انتخاب معیارها و وزن گیری، محدودیت هایی دارند (Rita S.G.Estêvão,)

2019). نخستین بار مفهوم پایداری در حوزه های مربوط به گردشگری را باتلر در سال ۱۹۹۶ مطرح کرد (Hardy et al., 2002) و معتقد بود که باید گام هایی ویژه برداشت و گر نه از نواحی مقصد گردشگری و منابع به طور اجتناب ناپذیری استفاده مفرد می شود و دیگر جذاب نخواهند بود و سرانجام به افت کاربری می رسند (Sharply, 2008) در جدول ۱ به تعدادی از این پژوهش ها و مختصر نتایج آنها اشاره می شود. مقاله حاضر در صدد پاسخگویی به این سؤال های کلیدی بوده است که بر اساس ابعاد و شاخص های مؤثر در توسعه پایدار گردشگری روستایی شهرستان میامی از توابع استان سمنان، روستاهای هدف گردشگری آن در چه سطحی قرار دارند و در کدام مرحله از چرخه حیات گردشگری قرار گرفته اند؟ هدف عمده تحقیق توسعه بهینه و برنامه ریزی ارتقاء گردشگری با شناخت علمی، سنجش و تبیین میزان پایداری گردشگری و تحلیل عوامل مؤثر در توسعه پایداری در روستاهای هدف گردشگری میامی شامل ۷ روستا بنام های فرمود، عباس آباد، نام نیک، دشت شاد، نردین، تلوبین و حسین آباد است.

جدول ۱

پیشینه تحقیق

محقق	سال	نتایج
کیم	۲۰۰۵	در پژوهشی نقش گردشگری به عنوان محرکی برای از بین بردن مشکلات اقتصادی در جامعه روستایی کره را مورد بررسی قرار داده و به این نتیجه می رسد که دولت و بازار نقش مهمی در مشارکت برنامه های توسعه گردشگری در روستاهای این کشور دارند.
بایوم بلی و نانسی گرد مک گه و تام هامت ^۱	۲۰۱۷	در پژوهشی با عنوان "تجزیه و تحلیل اهمیت-عملکرد (IPA) ابتکارات گردشگری پایدار: چشم انداز ساکن" در سه ایالت ایالات متحده در ایالات مشترک المنافع ویرجینیا با سطح های مختلفی از تأکید بر برنامه های استراتژیک خود بر گردشگری پایدار انجام داد. نتایج نشان داد که ساکنان سه منطقه در سطح بالایی از اهمیت یکسانی برخوردار بودند اما در برداشت آنها از عملکرد متفاوت است.
دلآتوره همکاران ^۲	۲۰۱۲	در پژوهش "گردشگری روستایی به عنوان گزینه ای برای توسعه مناطق روستایی و اشتغالزایی" به بررسی روند توسعه گردشگری روستایی در اسپانیا و یافتن مدل پیش بینی تقاضای گردشگران روستایی در کوتاه مدت و میان مدت (با استفاده از مدل باکس جنکینز می پردازند و براساس آن مدل اشتغالزایی گردشگری روستایی از این پژوهش استخراج می شود.
ریتا.اس.جی. استوا ^۳ و همکاران	۲۰۱۹	در پژوهش "رویکرد اجتماعی و فنی برای ارزیابی گردشگری پایدار: افزودن ارزش با یک چارچوب جامع فرایند محور" در مورد نواحی کشور پرتغال نشان دادند که نتایج حاصل از کاربرد عملی سیستم توسعه یافته نشان می دهد که ماهیت فرایند گرا آن، رتبه بندی مناطق گردشگری را با توجه به میزان پایداری آنها تسهیل می کند (یعنی لیسبون و دره تاگوس منطقه گردشگری پرتغال با بیشترین ST است.
جوزه مانوئل گویتا مارتیز ^۴ و همکاران	۲۰۱۹	در مقاله ای با عنوان "تجزیه و تحلیل ثبات گردشگری روستایی به عنوان شرط مطلوب برای گردشگری پایدار"، به این نتیجه رسیده اند در این مقاله سطح فصلی گروهی از مقاصد روستایی با مقاصد ساحلی و شهری مقایسه شده است. این مطالعه نقاط اصلی گردشگری در اسپانیا را به عنوان مرجع در نظر گرفته است. این تجزیه و تحلیل نتیجه می گیرد که سطح ثبات سالانه گردشگری روستایی با ثبات گردشگری شهری که پایدار ترین آن نیست، فاصله چندانی ندارد زیرا فصلی بودن در مناطق ساحلی بسیار بیشتر است.
داود مهدوی	۱۳۹۱	در تحقیقی به ارزیابی توسعه گردشگری روستایی ایران پرداخت و به این نتیجه رسید که اغلب روستاهای هدف گردشگری ایران در سطح متوسطی از لحاظ پایداری قرار دارند
رضوانی و همکاران	۱۳۹۷	موانع تحقق طبیعت گردی حامی فقرا در روستاهای منتخب شرق استان سمنان پرداخت.
باری حصار و همکاران	۱۳۹۴	به پایش چرخه حیات گردشگری پایدار روستاهای هدف گردشگری استان اردبیل پرداخت و به این نتیجه رسید که مقاصد مورد هدف در مرحله آغازین چرخه تکاملی گردشگری قرار دارند
اکبریان رونیزی	۱۳۹۴	سنجش پایداری گردشگری در روستاهای هدف گردشگری (مورد مطالعه: شهرستان سپیدان) پرداخت که نتایج بدست آمده نشان می دهد که توسعه گردشگری در روستاهای هدف در مجموع در سطح متوسط پایداری قرار دارند که در بین ابعاد مورد مطالعه، بعد اجتماعی - فرهنگی از وضعیت پایداری بهتری برخوردار است. همچنین نتایج نشان داد در بین روستاهای مورد مطالعه از لحاظ پایداری توسعه گردشگری تفاوت معناداری وجود دارد
شادی، محمدعلی و همکاران	۱۳۹۵	به تدوین شاخص های روستاهای هدف گردشگری ایران و ارزیابی آنها؛ با مطالعه موردی: روستاهای نمونه استان سمنان پرداخت
کامیابی و رجایی	۱۳۹۶	در پژوهشی به تحلیل توسعه گردشگری بخش چهاردانگه با استفاده از راهبرد و تحلیل سوات مازندران پرداختند
حیدری سورشجانی و همکاران	۱۳۹۷	ارزیابی و اولویت بندی روستاهای هدف گردشگری با استفاده از فنون تصمیم گیری چندمعیاره پرداخت اولویت بندی ۱۴ روستاهای هدف گردشگری شهرستان کرج سه روستا به عنوان اولویت های نخست توسعه گردشگری مورد گزینش قرار گرفت. نتایج پژوهش نشان داد روستاهای گچسر، آتشگاه و ولایت رود به ترتیب از شرایط بهتری برای توسعه گردشگری برخوردار هستند و سایر روستاها در اولویت های بعدی قرار دارند و در رتبه آخر (اولویت ۱۴) روستای کلها قرار دارد.
محمدظاهری و همکاران	۱۳۹۸	نتایج تحقیق نشان داد، روستاهای شیت و ولی در دارای بالاترین رتبه (۱۰-۹) پایداری و روستای دهپهار (۱۱) دارای پائین ترین سطح پایداری بوده است.
کریمی دهکردی و بهرامی ده توتی	۱۳۹۹	نتایج حاصل از مدل چرخه حیات نیز نشان می دهد که روستای کتک با امتیاز (۰/۳۴۹) در مرحله اکتشاف و روستاهای اورگان، سیبک، گردبیشه و متوبی به ترتیب با امتیازهای (۰/۴۴۳)، (۰/۳۰۵)، (۰/۲۸۷) و (۰/۲۸۰) در مرحله درگیری هستند. نتایج حاصل از آزمون کندال نیز نشان داد که بین سطوح مختلف پایداری و قرارگیری روستاها در مدل چرخه حیات همبستگی مثبت وجود دارد.

¹ B. BynumBoley.Nancy GardMcGehee. A.L.Tom Hammett

² De la Torre

³ Rita S.G. Estêvão

⁴ José Manue lGuaita Martínez

روش پژوهش

این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی، از لحاظ زمان مقطعی و از لحاظ ماهیت از نوع تبیینی-تحلیلی و از لحاظ طرح تحقیق به صورت توصیفی بوده است. به منظور جمع آوری داده های مورد نیاز از دو روش اسنادی و میدانی (پرسشنامه) و (مصاحبه) استفاده شد. سطح تحلیل پژوهش روستا و واحد تحلیل: ده یاران و شورای روستا (۱۲) مدیران و خبرگان محلی (۱۲) است. برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش های (روش بارومتر و باتلر) به دلیل شناسایی جایگاه مقاصد و تبیین سطوح پایداری گردشگری استفاده شده است. با بهره گیری از روش بارومتر طی فرایندی پنج مرحله، پایداری توسعه گردشگری در راستای هدف و موضوع تحقیق ارزیابی شد. مدل باتلر وقتی در ارتباط با مقصد گردشگری به کار می رود، نشان می دهد که مقصد در طول زمان تغییر کرده و توسعه می یابد. در این روند تکاملی مقاصد گردشگری می توانند دچار رکود شده و یا وارد مرحله تجدید حیات گردند (ماسول، ۲۰۰۳) و دامنه اثرات نیز به همان اندازه که مقصد از مرحله اکتشافی (وقتی که کمترین اثرات وجود دارد) به مرحله اشباع (وقتی که میزان اثرات قابل توجه است) پیش می رود.

قلمرو جغرافیایی پژوهش

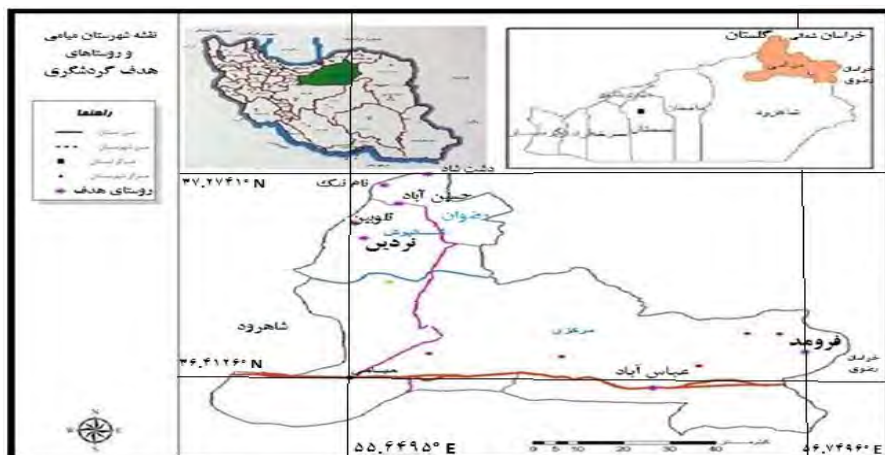
شهرستان میامی در شمال شرقی استان سمنان قرار گرفته است. شهرستان میامی در سال ۱۳۹۲ از شهرستان شاهرود جدا و به عنوان شهرستانی جدید تاسیس گردید. حداقل طول شرقی جغرافیایی این شهرستان ۵۵ درجه و ۱۹ دقیقه و حداقل عرض شمال جغرافیایی آن ۳۶ درجه و ۳ دقیقه می باشد. ارتفاع ایستگاه هواشناسی مرکز این شهرستان از سطح دریا ۱۱۲۲ متر است. این شهرستان با وسعت ۳۳۵۶ کیلو مترمربع مساحت، از طرف شمال شرقی با استان خراسان شمالی، شرق با خراسان رضوی، از شمال با استان گلستان همسایه بوده و از طرف غرب و جنوب با شهرستان شاهرود هم مرز می باشد. این شهرستان در مسیر بزرگراهی و راه آهن تهران مشهد، همچنین در مسیر جاده ابریشم قرار گرفته است. از مهمترین آثار تاریخی و باستانی شهرستان میامی می توان به مسجد فرومد اشاره کرد. از شاعران شهیر این منطقه می توان از ابن یمین فریومدی نام برد. شهر میامی به عنوان مرکز این شهرستان از آثار تاریخی بسیاری برخوردار است. از آن جمله می توان به کاروانسرای شاه عباسی، مسجد و حمام آقایان و موزه مردم شناسی اشاره کرد. وجود ۶ کاروانسرای میامی، سپنج (جهان آباد)، میاندشت، عباس آباد، الحاک، صدر آباد و محمد آباد پل ابریشم خود گواه قدمت هزار ساله شهر میامی است. شهرستان میامی دارای ۴ منطقه نمونه گردشگری، شامل دشت شقایق و آفتابگردان، جنگل و آبشار نام نیک و جنگل دشت شاد و عباس آباد است. فرومد و نردین از روستاهای هدف گردشگری این شهرستان است. در شکل ۱ و جدول ۲ موقعیت روستاهای هدف گردشگری در تقسیمات سیاسی شهرستان میامی و ویژگی های کلی جغرافیایی آن نشان داده شده است.

جدول ۲

موقعیت روستاهای هدف گردشگری در تقسیمات سیاسی شهرستان میامی

استان	شهرستان	مرکز شهرستان	بخش	دهستان	روستای هدف گردشگری	ویژگی جغرافیایی	
						وضعیت طبیعی روستا	شکل استقرار روستا
				فرومد	فرومد	خشک و سرد	دشتی
			مرکزی	کلاته های شرقی	-	خشک و سرد	دشتی
				میامی	عباس آباد	خشک و سرد	دشتی
سمنان	میامی	میامی		رضوان	حسین آباد، دشت شاد و نام نیک	نیمه مرطوب و سرد	کوهپایه ای و نیمه کوهستانی
			کالپوش		نردین و تلوبین	نیمه خشک سرد	نیمه دشتی

شکل ۱. موقعیت شهرستان میامی و روستاهای هدف گردشگری آن

یافته‌ها و بحث

روستاهای هدف گردشگری میامی در چه سطحی قرار دارند؟ جهت پاسخ به این سؤال سراغ، اصول حاکم بر ترسیم بارومتر پایداری پر اسکات آن رفته شد که با بهره‌گیری از روش بارو متر طی فرایندی پنج مرحله‌ای، پایداری توسعه گردشگری ارزیابی شد و نتیجه آن بدین شرح است: الف) هم جهت کردن شاخص‌ها و نماگرها: ممکن است در شاخص‌ها و نماگرهای انتخابی هم سویی وجود نداشته باشد، چراکه برخی نزولی (مقدار پایین بهتر) برخی صعودی (مقدار بالا بهتر) هستند. بر این اساس، شاخص‌ها و نماگرها باید هم سو و هم جهت باشند. ب) وزن دهی به نماگرها: ارزش هر شاخص و نماگر اهمیت بسیار دارد. به همین دلیل، با روش دلفی و بهره‌گیری از دیدگاه کارشناسان (محلی و استانی) به شاخص‌ها و نماگرها وزن داده شد و وزن محاسبه شده در مقدار هر شاخص و نماگر ضرب شد. ج) تجمیع نماگرها: در این مرحله برای محاسبه مقدار هر شاخص، نماگرهای مربوط به آن محاسبه و مقدار نهایی هر شاخص محاسبه شد. د) محاسبه آماره‌ها: پس از انجام مراحل پیشین، محاسبه‌های آماری نهایی انجام و نتایج استخراج می‌شود. و) استاندارد کردن داده‌ها: برای مقایسه و محاسبه‌های آماری لازم است شاخص‌ها استاندارد شوند. در این مرحله حداقل و حداکثر هر شاخص تعیین و دامنه تغییرات آن محاسبه و نهایتاً مقدار هر عدد از مقدار حداقل شاخص کم و حاصل بر دامنه تغییرات تقسیم شد و داده‌های استاندارد شده بین صفر و یک به دست آمدن) تعیین معیار اندازه‌گیری: برای تبدیل محاسبه‌های کیفی به کمی از طبقات پنج گانه پرسکات آن استفاده شد که به طور کلی دارای ابعاد پایداری رفاه اکوسیستم و رفاه انسانی و زیر ابعاد (شاخص) می‌باشد. جهت ابعاد پایداری رفاه اکوسیستم که در دوبعد اکولوژیکی شامل منابع سرزمین، بهداشت محیط، خدمات محیط و آسیب پذیری محیط و در بعد کالبدی، شامل کیفیت مکان و یکپارچگی فضایی برای روستاهای هدف بر پایه نظر خبرگان و برداشت میدانی امتیاز بندی شد که نتیجه امتیاز و وزن بندی در جدول ۳ دیده می‌شود.

جدول ۳

ابعاد پایداری رفاه اکوسیستم در روستاهای هدف گردشگری

ابعاد پایداری								
کل	ارزش	زیست محیطی						روستای هدف
		کالبدی			اکولوژیکی			
		یکپارچگی فضایی	کیفیت مکان	آسیب پذیری محیط	خدمات محیط	بهداشت محیط	منابع سرزمین	
پایداری متوسط	۰/۴۶	۰/۶	۰/۵	۰/۴	۰/۵	۰/۴۵	۰/۳	فرومد
نا پایداری بالقوه	۰/۳۹	۰/۵۵	۰/۵	۰/۳۵	۰/۴۵	۰/۴	۰/۲	عباس آباد
پایداری متوسط	۰/۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۶	۰/۴۵	۰/۴۵	۰/۵	نردین
نا پایداری بالقوه	۰/۳۸	۰/۲۵	۰/۲	۰/۲	۰/۶	۰/۴۵	۰/۶	تلوبین
پایداری متوسط	۰/۴۶	۰/۶	۰/۴	۰/۲	۰/۵	۰/۵	۰/۶	حسین آباد
پایداری متوسط	۰/۴۳	۰/۳	۰/۳	۰/۳۵	۰/۶	۰/۴۵	۰/۶	نام نیک
نا پایداری بالقوه	۰/۴۳	۰/۳	۰/۳	۰/۳۵	۰/۶	۰/۴۵	۰/۶	دشت شاد

جهت ابعاد پایداری رفاه انسانی که در دو بعد اجتماعی و فرهنگی شامل منابع انسانی، مراقبت اجتماعی، کیفیت زندگی و مشارکت روستاییان و در بعد اقتصادی شامل عدالت، رفاه و ثبات اقتصادی برای تک تک روستاهای هدف بر پایه نظر خبرگان امتیاز بندی شد که نتیجه امتیاز و وزن بندی در جدول ۴ دیده می شود

جدول ۴

ابعاد پایداری رفاه انسانی در روستاهای هدف گردشگری

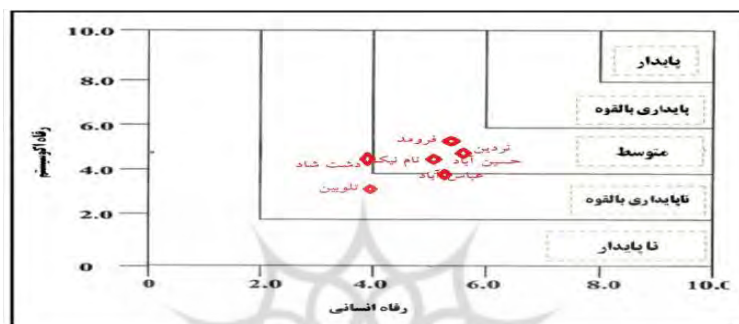
ابعاد پایداری									
کل	ارزش	اجتماعی						مراحل	
		اقتصادی			اجتماعی و فرهنگی				
		ثبات اقتصادی	رفاه اقتصادی	عدالت اقتصادی	مشارکت	کیفیت زندگی	مراقبت اجتماعی		منابع انسانی
پایداری متوسط	۰/۵۴	۰/۵۰	۰/۵۰	۰/۵۰	۰/۶	۰/۶	۰/۵	۰/۶	فرومد
پایداری متوسط	۰/۴۸	۰/۴۵	۰/۵	۰/۴۵	۰/۵	۰/۵۵	۰/۴	۰/۵۵	عباس آباد
پایداری متوسط	۰/۵۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵۵	۰/۶۵	۰/۶	۰/۵	۰/۶	نردین
ناپایداری بالقوه	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۳	۰/۴	۰/۳	۰/۴	۰/۳	تلوبین
پایداری متوسط	۰/۵۱	۰/۵	۰/۵	۰/۴	۰/۶	۰/۵	۰/۵	۰/۶	حسین آباد
پایداری متوسط	۰/۴۵	۰/۴	۰/۴۵	۰/۴	۰/۴	۰/۵	۰/۵	۰/۴۵	نام نیک
ناپایداری بالقوه	۰/۳۸	۰/۳۵	۰/۴	۰/۴	۰/۴	۰/۴	۰/۵	۰/۲۵	دشت شاد

در جدول ۵ ترکیب ابعاد پایداری اجتماعی و زیست محیطی را به صورت ابعاد پایداری کل مشاهده می گردد و در شکل ۲ سطوح پایداری روستاهای هدف گردشگری شهرستان میامی بر روی نمودار بارومتر پیاده گردید بطوری که فرومد، عباس آباد، نردین، حسین آباد و نام نیک امتیاز پایداری متوسط کل را آوردند.

جدول ۵

سطوح پایداری روستاهای هدف گردشگری شهرستان میامی

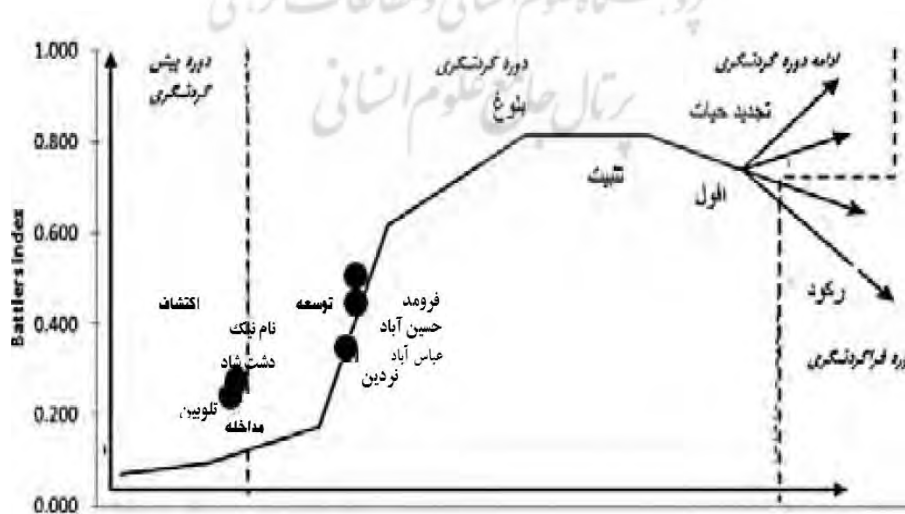
مراحل	ابعاد پایداری		
	اجتماعی	زیست محیطی	کل
فرومد	پایداری متوسط	پایداری متوسط	پایداری متوسط
عباس آباد	پایداری متوسط	ناپایداری بالقوه	پایداری متوسط
نردین	پایداری متوسط	پایداری متوسط	پایداری متوسط
تلوبین	ناپایداری بالقوه	ناپایداری بالقوه	ناپایداری بالقوه
حسین آباد	پایداری متوسط	پایداری متوسط	پایداری متوسط
نام نیک	پایداری متوسط	پایداری متوسط	پایداری متوسط
دشت شاد	ناپایداری بالقوه	ناپایداری بالقوه	ناپایداری بالقوه

شکل ۲. سطوح پایداری روستاهای هدف گردشگری شهرستان میامی در نمودار بارومتر

تیین سطوح پایداری گردشگری در فرآیند چرخه حیات گردشگری: روستاهای هدف گردشگری در کدام مرحله از چرخه حیات قرار گرفته است در جدول ۶ راهکارهای کلی تکامل چرخه حیات گردشگری پایدار بر اساس رویکرد تلفیقی آلن باتلر و وضعیت شاخص گردشگری آمده است.

در جدول ۷ چارچوب نقطه تکاملی گردشگری مشاهده می گردد بطوری که روستای تلوبین و دشت شاد در نقطه تکاملی پیش گردشگری می باشند و در شکل ۳ نمودار وضعیت روستاهای هدف گردشگری شهرستان میامی بر روی نمودار باتلر پیاده گردید که بر پایه مشاهده نمودار شکل ۳ فرومد، عباس آباد، نردین، حسین آباد و نام نیک در دوره گردشگری و مرحله توسعه قرار گرفته اند.

شکل ۳. نمودار وضعیت روستاهای هدف گردشگری شهرستان میامی

جدول ۶

راهکارهای کلی تکامل چرخه حیات گردشگری پایدار بر اساس رویکرد تلفیقی آلن باتلر

ردیف	وضعیت (TALC)	روستاهای هدف	شاخص	وضعیت شاخص روستا	راهکارها
۱	اکتشاف	تلوبین دشت شاد	متوسط گردشگران در روز درصد گردشگران انفرادی و ماجراجو درصد تماس بین گردشگران و مردم درصد افزایش گردشگران تعداد امکانات اقامتی و پذیرایی	کم متوسط رو به زیاد کم کم	آموزش گردشگری نوین جامعه محلی (یعنوان راهبرد پایه ای در توسعه روستاهای گردشگری) توسعه خدمات زیر بنایی (حمل و نقل، ارتباطات و اقامتی) شناسایی ظرفیت ها و جاذبه های گردشگر پذیرشناسایی زیر ساخت سرمایه گذاری
	مرز بین اکتشاف و مداخله (اکوتون)	نام نیک	درصد گردشگران انفرادی و ماجراجو متوسط گردشگران در روز	متوسط افزایشی ضعیف و رو به افزایش	شناسایی ظرفیت ها و جاذبه های گردشگر پذیرشناسایی زیر ساخت سرمایه گذاری در گیر شدن ذی نفعان محلی تبلیغات و بازاریابی
			درصد گردشگران با اقامت شبانه سطح مشارکت مردم محلی در توسعه گردشگری	کم متوسط افزایشی	
۲	مداخله و در گیر شدن جوامع محلی	عباس آباد، نام نیک، نردین، حسین آباد و فرومد	میزان علاقه مردم به توسعه صنعت گردشگری نگرش مردم نسبت به گردشگران وجود الگوی فصلی گردشگری در روستا توسعه بازار و بازارچه در روستا سطح تبلیغات و بازاریابی توسط مردم روستا تعداد زیر ساخت های توسعه یافته از گردشگری	خوب نسبتا مطلوب وجود (دارد) متوسط ضعیف متوسط ضعیف	در گیر شدن ذی نفعان محلی، ایجاد و توسعه زیر ساخت خدماتی، رفاهی تکمیل زیر ساخت های اقامتی، تفریحی توسعه جاذبه های گردشگر پذیر گسترش نظام تبلیغات و اطلاع رسانی جهت معرفی ظرفیت های گردشگر پذیری
۳	توسعه				
۴	تثبیت				
۵	تجدید و حیات				
۶	رکود و افول				

جدول ۷

چارچوب نقطه تکاملی گردشگری

نام روستا	امتیاز	نقطه تکاملی
فرومد	متوسط افزایشی	گردشگری
عباس آباد	متوسط کاهشی	گردشگری
نردین	متوسط	گردشگری
تلوبین	ضعیف کاهشی	پیش گردشگری
حسین آباد	متوسط افزایشی	گردشگری
نام نیک	متوسط	گردشگری
دشت شاد	ضعیف افزایشی	پیش گردشگری

یافته‌های مدل پراسکات آلن (بارومتر) در این تحقیق با یافته‌های اکبریان رونیزی و رضوانی ۲۰۱۵ و حیدری ساربان و همکاران ۲۰۱۶، کرمی دهکردی و بهرامی ده توتن ۲۰۲۰ مبنی بر وجود تفاوت در سطح پایداری در بین روستاها همخوانی دارد. همچنین نتایج تحقیق نشان داد که ارزش پایداری روستاهای مورد مطالعه در بعد محیطی ۰,۴۳۵، بعد اجتماعی اقتصادی ۰,۴۶۵ است که بیانگر این است که ابعاد و شاخص‌های اجتماعی و اقتصادی توسعه از پایداری بیشتری نسبت به بعد محیطی در روستاهای مورد مطالعه برخوردارند که این امر بیانگر شکننده بودن محیط‌ها و جاذبه‌های طبیعی در این روستاها است. این نتایج با یافته‌های رکن‌الدین افتخاری و همکاران، ۲۰۱۱ نعمت‌الهی و نجارزاده ۲۰۱۵ و همچنین با تحقیق اکبریان رونیزی ۲۰۱۶ و کرمی دهکردی و بهرامی ده توتن ۲۰۲۰ مبنی بر پایین بودن میزان پایداری بعد طبیعی نسبت به دو بعد دیگر همخوانی دارد. یافته‌های مدل باتلر این تحقیق نشان می‌دهد روستاهایی که از سطح پایداری بیشتری برخوردار هستند در مقایسه با روستاهایی که از سطح پایین پایداری برخوردار بوده‌اند، در مراحل بالاتری از مدل چرخه حیات قرار دارند. این یافته‌ها با یافته‌های حیدری ساربان و همکاران (۲۰۱۶) و یاری حصار و حیدری ساربان (۲۰۱۵) مبنی بر وجود ارتباط بین سطوح پایداری و سطوح مختلف چرخه حیات گردشگری همخوانی دارد. روستای دشت شاد و تلوبین در نقطه پیش گردشگری می‌باشند.

نتیجه‌گیری

این تحقیق با هدف تبیین میزان پایداری و تحلیل عوامل مؤثر در توسعه پایداری در روستاهای هدف گردشگری میامی شامل ۷ روستا بنام‌های فرومد، عباس‌آباد، نام‌نیک، دشت شاد، نردین، تلوبین، حسین‌آباد انجام گردید که هر کدام از آنها ویژگی‌های گردشگری متفاوتی دارند بر اساس یافته‌های تحقیق میانگین پایداری کل روستاهای مورد مطالعه متوسط است و در بین روستاهای مورد مطالعه روستای فرومد با ارزش پایداری ۰,۵ بیشترین میزان پایداری را در بین روستاهای مورد مطالعه داشته و در سطح پایداری متوسط (خوب) قرار دارد و بیانگر این است که این روستا از نظر امکانات و خدمات رفاهی، سطح اطلاعات و آگاهی مردم از مزایای گردشگری و سایر شاخص‌های توسعه گردشگری وضعیت بهتری نسبت به روستاهای دیگر داشته و تعداد گردشگر ورودی به این روستا بیشتر است و روستای تلوبین به دلیل کمبود امکانات و خدمات رفاهی، پایین بودن وضعیت کیفی محیط روستا و به دلیل عدم توجه مدیران محلی و نیز سطح آگاهی و اقتصادی پایین مردم از مزایای گردشگری، با میزان ۰,۳۶۵ پایداری کل پایین‌ترین میزان پایداری را در بین روستاهای هدف داشته و در سطح نا پایداری بالقوه (پایداری ضعیف) قرار دارد و روستاهای دیگر یعنی حسین‌آباد، عباس‌آباد و نردین، نام‌نیک در سطح پایداری متوسط قرار دارند که نشان می‌دهد در بین روستاهای مورد مطالعه از لحاظ وضعیت پایداری تفاوت وجود دارد.

از لحاظ چارچوب نقطه تکاملی گردشگری روستای فرومد، عباس‌آباد، نردین، حسین‌آباد و نام‌نیک در مرحله گردشگری هستند که در تطابق با مدل گردشگری باتلر در مرحله مشارکت و مداخله و درگیر شدن جوامع محلی می‌باشند که راهکار "مشارکت منابع پذیرش، انسانی-آموزش، اجتماعی-فرهنگی، زیرساخت" در چارچوب استراتژی کراچ و ریچی پیشنهاد می‌گردد و روستاهای تلوبین و دشت شاد در تطابق با مدل گردشگری باتلر در مرحله اکتشاف و راهکار "منابع انسانی-آموزش، اجتماعی-فرهنگی، بازاریابی-محصول" در چارچوب استراتژی پون پیشنهاد می‌گردد.

پیشنهادات

با توجه به یافته‌ها و نتایج تحقیق در روستاهای هدف گردشگری شهرستان میامی، مهمترین راهبرد ها و پروژه‌های پیشنهادی کاربردی جهت توسعه پایدار گردشگری به شرح جدول ۸ می‌باشد:

جدول ۸

راهبردها، سیاست ها و پروژه های پیشنهادی جهت روستاهای هدف گردشگری شهرستان میامی

ردیف	راهبرد ها	سیاست ها	پروژه پیشنهادی	مکان جغرافیایی روستا
۱	مکان یابی دهکده ورزشی تفریحی در نواحی شمالی استان	استعداد یابی فضاهای گردشگری استان ورزشی	طرح مطالعاتی مکان یابی ورزشی های مجتمع کمپ گردشگری	نردین
			روستای گردشگری نردین	
۲	برنامه ریزی بهینه از مراکز روستایی در توسعه مقاصد گردشگری	توسعه موضوعی روستاهای گردشگری	دامداری های صنعتی و کشت گیاهان دارویی	عباس آباد
			بازدید و تحقیقات علمی زمین شناسی و معدن	
		تاکید بر توسعه فضاهای تفرجگاهی و تفریحی	خواهر خواندگی با روستاهای کشور گرجستان	جنگل دشت شاد-
			توسعه مسیره های جنگل نوردی	جنگل نام نیک
۳	توسعه فعالیت های اکوتوریستی	برنامه های میان مدت و کوتاه مدت زیست محیطی گردشگری	کلاته ها (گویچ و دوکوهه) (نردین)	
			چشمه قوزلی و منطقه لته (تلوبین)	
		توسعه گردشگری سلامت	چشمه باغبانان و سونه (دشت شاد)	
			کلاته های فرومد	
		توسعه گردشگری سلامت	برکه های اگر گول و گول بی ته (حسین آباد)	
			زالو درمانی و گل درمانی	
		تاکید بر حفظ جاذبه های طبیعی	دشت شقایق و آفتابگردان کالپوش	
			صیانت از جاذبه های طبیعی	
		واگذاری آثار تاریخی به بخش خصوصی	روستای عباس آباد	
			کاروانسرای عباس آباد	
۴	مدیریت آثار تاریخی	شناسایی و معرفی آثار تاریخی	مسجد جامع فرومد	فرومد
			آرامگاه ابن یمین	
		مدیریت و بازسازی	دشت شاد	
			تپه دشت شاد	
		نگهداری و حمایت بیرونی	عباس آباد	
			یخدان عباس آباد	
		توسعه اقامتگاه های بوم گردی	مسجد جامع فرومد، کاروانسرای عباس آباد،	
			آثار تاریخی	
		تاکید بر رشد و توسعه اشکال خاص اقامتی و پذیرایی	خانه های بوم گردی در روستاهای هدف فرومد، حسین آباد، نام نیک	
			اقامتگاه سنتی بوم گردی	
		شناسایی و معرفی آثار معروف قابل ثبت	مجتمع اقامتی رفاهی مدرن و مجهز بین راهی	
			تجزیه	
			نردین	
			ابن یمین - فرومد	
			نردین - فرومد	
			مشاهیر روستا	
		یادواره و بزرگداشت	مجموعه و سردیس	
			فرومد، نردین،	
		مدیریت میراث معنوی و ناملموس	شهیدای دهستان فرومد، دهستان نردین، دهستان رضوان (بیش از ۵۷ شهید در کالپوش)	
			شهیدا	
		ایجاد رویداد و جشنواره	بازی های بومی محلی - همراه با جشنواره غذا	
			فرومد، عباس آباد، دشت کالپوش	
		میراث ناملموس	مهارت سنتی پخت غذا	غذای قطعی فرومد

پیشنهادها برای پژوهش‌های بعدی:

پیشنهاد می‌گردد محققین به تبیین سطوح پایداری گردشگری جاذبه‌ها و روستاهای هدف گردشگری و کلیه شهرهای استان سمنان به صورت یکپارچه با استفاده از مدل‌ها و تکنیک‌های مرتبط و بروز بپردازند و به سراغ این سؤال بروند که مناطق و نواحی مختلف استان در چه سطح گردشگری قرار دارند؟ و کدام راهبرد، سیاست‌ها و پروژه‌ها پیشنهادی کارآمد است بدین منظور باید طی پژوهش‌های میدانی، جغرافیایی روانشناختی و اجتماعی، تئوری‌ها انگیزش در گردشگری مقصد با رویکرد پویایی و پایداری سیستم، تعریف کرد تا جهت آینده محتوا و بستر گردشگری منطقه موردنظر مشخص گردد.

سپاسگزاری

این پژوهش با حمایت اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان سمنان و دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان انجام شده است نویسنده این مقاله از مدیران و کارشناسان محترم اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری استان و دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان تشکر و قدر دانی می‌کند و همچنین از دهبازان محترم روستای هدف گردشگری میامی که نهایت همکاری در جمع آوری اطلاعات را داشته اند کمال سپاسگزاری را دارد.

منابع

- افتخاری، رکن الدین. عبدالرضا، مهدوی، داوود، پور طاهری، مهدی. (۱۳۸۹) ارزیابی پایداری گردشگری در روستاهای تاریخی - فرهنگی ایران با تأکید بر پارادایم توسعه پایدار گردشگری. *مطالعات مدیریت گردشگری*، ۱۴(۵)، ۱-۳۹.
- اکبریان رونیزی، سعیدرضا. (۱۳۹۵). *سنجش پایداری گردشگری در روستاهای هدف گردشگری مورد مطالعه: شهرستان سپیدان. پژوهش‌های روستائی*. ۱۷(۱)، ۱۶۷-۱۹۳.
- بهرامی، رحمت الله، حبیبی، کیومرث، قادری، رضا. (۱۳۹۰). *برنامه ریزی استراتژیک توسعه گردشگری روستایی (مطالعه موردی: مناطق روستایی استان کردستان. پژوهش‌های بوم‌شناسی شهری*، ۳(۲)، ۶۱-۷۴.
- حاجی نژاد، علی، پایدار، ابوزر، باقری، فاطمه، عبدی، ناصر. (۱۳۹۳). *تدوین برنامه راهبردی توسعه گردشگری روستایی ایران. سیاست‌های راهبردی و کلان*، ۸(۲)، ۱۱۱-۱۳۵.
- حافظی زاده، شقایق، جعفری، حمید. (۱۳۹۶). *عوامل مؤثر در جذب گردشگران به مقصد های روستایی. جغرافیایی سرزمین*، ۵۴(۱۴)، ۳۱-۴۱.
- حیدری ساریان، وکیل، حاجی حیدری، سمیه. (۱۳۹۷). *تحلیل عوامل مؤثر بر موفقیت گردشگری روستایی، مطالعه موردی: (روستای موئیل شهرستان مشگین‌شهر. برنامه ریزی فضایی جغرافی*، ۷(۴)، ۷۳-۹۲.
- حیدری سورشجانی، رسول، کیانی سلمی، صدیقه، باسره، هدی. (۱۳۹۷). *ارزیابی و اولویت بندی روستاهای هدف گردشگری با استفاده از فنون تصمیم‌گیری چندمعیاره. مطالعات مدیریت گردشگری*، ۴۳(۱۳)، ۱۴۰-۱۰۱.
- رحیمی، داریوش و رنجبر، محمود (۱۳۹۱). *ارزیابی و اولویت بندی جاذبه‌های اکوتوریسم (روستاهای هدف گردشگری استان چهار محال و بختیاری. مطالعات و پژوهش‌های شهری و منطقه‌ای*، ۱۴(۴)، ۱۳۱-۱۵۰.
- رضوانی، محمد رضا، بدری، سید علی، ترابی، ذبیح الله. (۱۳۹۷). *موانع تحقق طبیعت گردی حامی فقرا (مورد مطالعه: روستاهای منتخب شرق استان سمنان). برنامه ریزی و توسعه گردشگری*، ۲۶(۷)، ۲۸-۵۱.
- سعیدی. عباس (۱۳۹۰). *مبانی جغرافیایی روستایی تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)*. سلطان محمد میرزا قاجار. (۱۳۶۴) *سفرنامه مکه*. ترجمه علی اکبر خداپرست. تهران: نشر نی.
- شادی، محمدعلی، مهدوی حاجیلویی، مسعود، عزتی، عزت اله. (۱۳۹۵). *تدوین شاخص‌های روستاهای هدف گردشگری ایران و ارزیابی آنها؛ مطالعه موردی: روستاهای نمونه استان سمنان. نگرش‌های نو در جغرافیای انسانی*، ۹(۱)، ۹۷-۷۱.
- ظاهری، محمد، آفایاری هیر، محسن و حسین زاده، اکبر. (۱۳۹۸) *سطح‌بندی پایداری فعالیت‌های گردشگری نواحی روستایی در شهرستان طارم. اقتصاد فضا و توسعه روستایی*، ۲۷(۸)، ۱۲۰-۱۳۷.

- علیقلی زاده فیروزجایی، ناصر و افشار، سمیه. (اسفند ۱۳۹۳). تحلیل تطبیقی منابع گردشگری روستاهای هدف گردشگری استان مازندران (مطالعه موردی: روستاهای جلگه ای و کوهستانی)، مقاله منتشر شده در همایش ملی توسعه پایدار فضایی در سواحل دریای خزر، بابلسر (۱۰۷-۱۱۸). مازندران: دانشکده علوم انسانی و اجتماعی دانشگاه بابلسر.
- فیض، داود، نبوی چاشمی، سید رضی. (۱۳۹۵). توسعه صنعت گردشگری با تاکید بر رویکرد منابع انسانی (مورد مطالعه: استان سمنان). *برنامه ریزی و توسعه گردشگری*، ۱۷(۵)، ۹۶-۸۲.
- کامیابی، سعید و رجایی، محمد علی. (۱۳۹۶). بررسی راهبردهای توسعه طبیعت گردی در بخش چهاردانگه شهرستان ساری. *پژوهش و برنامه ریزی روستایی*، ۲۰(۶)، ۱۲۶-۱۰۷.
- کرم شوریده یزدی (۱۳۷۸). *جغرافیای تاریخی فرو مد*. دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد مشهد
- کرمی دهکردی، مهدی، بهرامی ده توتی، مسعود. (۱۳۹۹). ارزیابی پایداری روستاهای نمونه گردشگری بر اساس مدل بارومتر پایداری و چرخه حیات مورد مطالعه: شهرستان بروجن. *پژوهشهای روستایی*، ۱۱(۱)، ۸۹-۶۶.
- کمیته آمار اطلاعات اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری استان سمنان. (۱۳۹۹). *وزرات خانه گردشگری و میراث فرهنگی و صنایع دستی*.
- مودودی ارخودی، مهدی، بوزرجمهری، خدیجه، شایان، حمید، ضیایی، محمود. (۱۳۹۴). نقش گردشگری در تحولات اقتصادی و اجتماعی روستاهای هدف استان گلستان. *جغرافیا و توسعه ناحیه ای*، ۱۳(۲)، ۲۸-۱.
- مهدوی، داود. (۱۳۹۱). *ارزیابی پایداری توسعه گردشگری روستایی در ایران (مورد روستاهای تاریخی فرهنگی ایران)*. پایان نامه رساله دکتری، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده علوم انسانی، جغرافیا و برنامه ریزی روستایی.
- مهندسان مشاور سامان. (۱۳۹۱). *سند تفصیلی تدبیر و توسعه شهرستان میامی، گزارش طرح پژوهشی مصوب سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان سمنان*.
- یاری حصار ارسطو، مهدوی داوود، حیدری ساریان وکیل، ابراهیمی خدیجه. (۱۳۹۴). پایش چرخه حیات گردشگری پایدار با استفاده از مدل تلفیقی آلن-باتلر (مطالعه موردی: روستاهای هدف گردشگری استان اردبیل). *برنامه ریزی و آمایش فضا*، ۱۹(۴)، ۲۱۶-۱۸۵.
- Boley, B. B., McGehee, N. G., & Hammett, A. T. (2017). Importance-performance analysis (IPA) of sustainable tourism initiatives: The resident perspective. *Tourism Management*, 58, 66-77.
- Estêvão, R. S., Ferreira, .. A., Rosa, Á. A., Govindan, .. , & Meidutė-Kavaliauskienė, I. (2019). A socio-technical approach to the assessment of sustainable tourism: Adding value with a comprehensive process-oriented framework. *Journal of Cleaner Production*, 236, 117487.
- Kamyabi, S., Gholamzadehdoab, A., & Mokhtari, A. (2014). Study ecotourism development of deserts in Semnan province, Iran. *Journal of Applied Science and Agriculture*, 9(5, Special), 2253-2266.
- Martínez, J. M. G., Martín, J. M. M., Fernández, J. A. S., & Mogorrón-Guerrero, H. (2019). An analysis of the stability of rural tourism as a desired condition for sustainable tourism. *Journal of Business Research*, 100, 165-174.
- Vazquez de la Torre, M. G. M., Trechera Herreros, J. L., & Morales Fernández, E. (2012). Rural tourism as an alternative to the development for rural areas and the creation of employment. *International Journal of Humanities and Social Science*, 2(20), 162-174.

References

- Afrakhteh, H. (2016). *Iranian Rural Planning Approaches from the Perspective of Localization*. Tehran: Kharazmi University (Iran) Press. (in persian)
- Akbarian Ronizi, S. (2016). Assessment of tourism sustainability in tourism target villages (Case study: Sepidan County). *Journal of Rural Research*, 7(2), 72-80. (in Persian)
- Aligholizadeh, Nasser (2012). A study of government performance in the development of tourism activities with emphasis on tourism policies and programs in rural areas, the second national conference on the role of tourism in development, (pp. 91-105). Sari: University of Mazandaran (in Persian).
- Bahrami, R., habibi, K., ghaderi, R. (2012). Strategic Planning for Rural Tourism Development (Case Study: Rural Areas of Kurdistan Province). *Journal of Urban Ecology Researches*, 2(3), 61-74. (in Persian)

- Boley, B. B., McGehee, N. G., & Hammett, A. T. (2017). Importance-performance analysis (IPA) of sustainable tourism initiatives: The resident perspective. *Tourism Management*, 58, 66-77.
- Estêvão, R. S., Ferreira, .. A., Rosa, Á. A., Govindan, .. , & Meidutė-Kavaliauskienė, I. (2019). A socio-technical approach to the assessment of sustainable tourism: Adding value with a comprehensive process-oriented framework. *Journal of Cleaner Production*, 236, 117487.
- Feiz, D., & Nabavi Chashmi, S. R. (2016). Tourism Development with an Emphasis on Human Resources Approach (Case Study: Semnan Province). *Journal of Tourism Planning and Development*, 5(17), 82-96. (in Persian)
- Hafezizadeh, S. (2017). Effective Factors in attracting tourists to rural destinations. *Territory*, 14(54), 31-41. (in Persian)
- Haji Nejad, A., Paydar, A., Bagheri, F., & Abdi, N. (2015). Projection of the Strategic planning of Iran rural tourism development. *Quarterly Journal of the Macro and Strategic Policies*, 2(8), 111-135. (in Persian)
- Heidari Soreshjani, R., Kiani Salmi, S., & Basereh, H. (2018). Evaluation and Prioritization of Tourism Villages Using Multi Criteria Decision-Making Techniques (Case Study: Karaj). *Tourism Management Studies*, 13(43), 101-140. (in Persian)
- Kamyabi, S., & Rajae Rizi, M. A. (2018). Ecotourism Development Strategies in Chahardangeh District of Sari County. *Journal of Research and Rural Planning*, 6(4), 107-126. (in Persian)
- Kamyabi, S., Gholamzadehdoab, A., & Mokhtari, A. (2014). Study ecotourism development of deserts in Semnan province, Iran. *Journal of Applied Science and Agriculture*, 9(5, Special), 2253-2266.
- Karami Dehkordi, M., & Bahrami Dehtooti, M. (2020). Sustainability Surveys of Tourism Sample Villages Based on Barometric Sustainability and Life cycle Model (Case Study: Borujen County). *Journal of Rural Research*, 11(1), 66-89. (in Persian)
- Mahdavi, D., Roknodin Eftekhari, A., & Sajasi, H. (2014). Tourism Development Procedure Assessment of Cultural-Historical Villages by Using Tourism Destination Lifecycle Model. *Journal of Tourism Planning and Development*, 3(10), 11-32. (in Persian)
- Martínez, J. M. G., Martín, J. M. M., Fernández, J. A. S., & Mogorrón-Guerrero, H. (2019). An analysis of the stability of rural tourism as a desired condition for sustainable tourism. *Journal of Business Research*, 100, 165-174.
- Najjarzadeh, M., Nematollahi, M., & Balochi, H. (2017). Assessment the Relationship between Rural Sustainability and Tourism Development by Modifier Role of Local People Perception. *Geography and Environmental Sustainability*, 7(3), 97-115. (in Persian)
- Rahnami, M. T., Mahdi, A., & Mahdianbehnamiri, M. (2014). Investigating and analyzing the performance of urban management from the perspective of local participation and citizenship. *Urban Management Journal*, (34), 221-236. (in Persian)
- Rezavani, M. R., Badri, S. A., Torabi, Z., Malekan, A., & Asgary, A. (2016). Sustainable rural tourism in the margins of Tehran metropolis (From the Perspective of Ahar). *Journal of Rural Research*, 7(2), 286-299. (in Persian)
- Shadi, M.A., Mahdavi Hajiloui, M., Ezzati, E. (2016). Compilation of indicators of villages targeted for tourism in Iran and their evaluation; Case study: Sample villages of Semnan province. *New Attitudes in Human Geography*, 9 (1), 71-97 (in Persian)
- Vazquez de la Torre, M. G. M., Trechera Herreros, J. L., & Morales Fernández, E. (2012). Rural tourism as an alternative to the development for rural areas and the creation of employment. *International Journal of Humanities and Social Science*, 2(20), 162-174.
- Yarihesar, A., Bouchani, M. H., & Mohammadi, Z. (2017). Assessment the Role of Alborz Industrial City in the Rural Sustainable Development Indicators. *Journal of Research and Rural Planning*, 6(3), 59-78. (in Persian)

How to Cite:

Kamyabi, S. (2021). Explaining the levels of tourism sustainability in the target villages of Myami City, Iran. *Geographical Engineering of Territory*, 5(2), 367-379.

ارجاع به این مقاله:

کامیابی، سعید. (۱۴۰۰). بررسی سطوح پایداری گردشگری در روستاهای هدف گردشگری شهرستان میامی. *مهندسی جغرافیایی سرزمین*، ۵(۲)، ۳۶۷-۳۷۹.